

СТАНОВИЩЕ

от Доц. д-р Силвена Денчева Йорданова,
с хабилитация по 3.7. Администрация и управление

на

д-р Ева Хомач-Пержецка

на дисертационен труд на тема:

УПРАВЛЕНСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА СТОЙНОСТТА И
КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА ФАРМАЦЕВТИЧНИТЕ КОМПАНИИ,
ДЕЙСТВАЩИ В УСЛОВИЯТА НА ГЛОБАЛИЗАЦИЯ

Настоящото Становище е изготвено на основание решение на Научно жури, определено със Заповед на Ректора на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ № 388 от 19.06.2023 . Кандидатката за научната степен “доктор на науките” е депозирала всички изискуеми документи от ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на ВСУ относно процедурата за придобиване на НС „доктор на науките“.

1. Оценка на съдържанието на дисертационния труд:

Предоставеният за рецензиране дисертационен труд е в обем от 407 страници, в нея са включени увод, пет глави, заключение и библиография. Разглежданият научен проблем свързан с управлението на стойността и повишаването на конкурентоспособността на предприятията в бизнес практиките е изключително актуален, а именно актуалните проблеми, свързани с управлението на фармацевтичните предприятия, работещи в Полша, в условията на глобализация и определяне на насоките за тяхното развитие. Прави впечатление отлично дефинираната цел, насочена към анализ и оценка на условията за управление, насочени към увеличаване на стойността и конкурентоспособността на фармацевтичните компании в контекста на глобализацията, като се вземат предвид инструментите, подпомагащи това измерение на управлението, както и оценка на връзките между факторите, влияещи върху растежа на стойността и

конкурентоспособността на предприятията. Отлично са изведени и задачите на изследването както и самия предмет и обект на изследването. Кандидатката много добре познава и владее с лекота с понятийния инструментариум, като е много добре дефинирана авторската позиция по отношение на носителите на стойност и инструментите, подпомагащи процеса на нарастване на стойността и конкурентоспособността на предприятията. Силна страна на доктората е аналитичността и критичността при представянето на механизмите за подкрепа на управлението на стойността и определяне на модел за подкрепа на управлението с възможност за прилагането му в икономическата практика на предприятията.

В първата глава е направен обстоен критичен анализ на еволюцията на концепцията за стратегическото управление от страна на авторката, както и е дефинирана като цел на съвременното управление максимизация на стойността за различните стейкхолдъри и е извършен подробен анализ на концепцията на стойността от разл. гл. т.

Втора глава на дисертационния труд е посветена на управленските инструменти, водещи до повишаване на стойността и конкурентоспособността на предприятията в условията на глобализация" чрез анализ на методите и техниките на управление, влияещи върху ефективността на управлението и в резултат на това върху формирането на стойността и конкурентоспособността на предприятията. Третата глава разглежда управлението, ориентирано към стойността, и повишаване на конкурентоспособността на предприятията от фармацевтичния сектор в Полша в условията на глобализация, анализира управлението като преминава през подробен анализ на проблемната ситуация от диагностика на текущото състояние на полския фармацевтичен сектор във връзка с предприетите изследователски предизвикателства, представляващи предмета на настоящото проучване, до изследване на насоките и възможностите за ефективно управление, ориентирано към повишаване на стойността и конкурентоспособността. Изготвена е авторова схема на тези детерминанти на оперативно ниво, в пет аспекта: активи и капиталови ресурси, организационен капацитет, организационна уникалност, развитие и пазарен имидж. Анализът на въздействието на инструментите за максимизиране на стойността и повишаване на конкурентоспособността върху ефекта от управлението на стойността и повишаването на конкурентоспособността

на фармацевтичните предприятия, работещи в Полша през периода 2015-2021 г. е представен в четвърта глава чрез изследване. В пета глава са представени насоките за развитие на фармацевтичните предприятия в условията на глобализация чрез анализа и оценката на тенденциите в промените, настъпващи във фармацевтичния сектор, като са взети предвид резултатите от проведените проучвания.

2. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

В дисертационният труд могат да се обособят следните приноси:

- 1.** Авторова интерпретация на понятието "стойност на предприятието" в икономическата практика на компаниите.
- 2.** Теоретично дообогатяване на концепциите в областта на стойностно ориентиран мениджмънт и повишаването на конкурентоспособността на фармацевтичните компании.
- 3.** Приложение на ключови управленски инструменти, влияещи върху резултатите върху стойността и конкурентоспособността на фармацевтичните предприятия.
- 4.** Разработен авторски модел за оценка на методите за управление на фармацевтичните предприятия и факторите, повишаващи тяхната конкурентоспособност.
- 5.** Авторски самостоятелен подход за измерване на факторите за създаване на стойност и резултатите, влияещи върху стойността на предприятието.

3. Оценка на публикациите по дисертацията.

Представени са 45 публикации, от които 1 е самият дисертационен труд, от които 27 са самостоятелни, а 18 са монографии и статии на английски, полски и руски език в съавторство. От самите публикации става ясно, че кандидатката има научни интереси в различни области от сферата на управленското познание до енергетиката.

4. Оценка на автореферата

Авторефератът е в обем на 37 страници. Структурата на автореферата напълно покрива съдържанието и обхвата на дисертационния труд. Добре е разработен, като накратко обобщава методиката на научното изследване и самите

резултати, постигнати. Посочени са авторските приноси като част от автореферата.

5. Становище относно наличието на плагиатство

Няма основания и съмнения за наличие на неетични авторски практики. Цитиранията са съобразно изискванията.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Дисертационният труд както и автореферата са написани на високо академично ниво. Кандидатката познава добре методологията, успешно анализира и обобщава постигнатите резултати. Слабост на автореферата е наличието на руски текстове на някои от тях. Считаю, че трудът може да се прецизира още по отношение на: отстраняване на някои стилови и езикови неточности и печатни грешки; постигане на по-добър баланс между структурните части на изложението; Препоръчвам да се увеличат публикациите в индексирани и реферирани международни издания, както и учебните пособия и помагала по темата на доктората.

7. Заключение

Представеният дисертационен труд на тема „УПРАВЛЕНСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА СТОЙНОСТТА И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА ФАРМАЦЕВТИЧНИТЕ КОМПАНИИ, ДЕЙСТВАЩИ В УСЛОВИЯТА НА ГЛОБАЛИЗАЦИЯ“ е в пълно съответствие с изискванията за придобиване на научна степен „доктор на науките“ на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за придобиване на научни степени във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“. Дисертационното изследване е добре оформен и задълбочен научен труд, съдържа актуални, значими и оригинални за теорията и практиката научно-приложни и приложни резултати и приноси по важна и актуална тема. Това е основание да декларирам своята положителна оценка за труда.

С убеденост предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят научна степен „доктор на науките“ на д-р Ева Хомач- Пержецка по докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“.

7.08.2023 г.

Изготвила становището,

доц. д-р Силвена Йорданова